

- א. קורן: אתה מפריע לחברים לשמוע אותי.
- מ. רוס: אתם אולי מוציאים גם כשמתלחשים.
- א. קורן: אתה מפריע לחברים לשמוע אותי.
- מ. רוס: סליחה. אני אקשיב לך. גם הקשבת לי לך.
- א. קורן: אנחנו תכף-
- מ. ששון ^{הייע:}: אפריים, אנחנו לא נגמור.
- מ. רוס: אתה מילדי מקווה-
- א. קורן: זה מופיע אצלי כסעיף אחרון לדיבור.
- מ. רוס: כן, רציתי לדעת מה אבא אומר-
- א. קורן: תרשה לי רגע, משה, אני אשמע את תגובותיך, אחרי שתשמע אותי.
- מ. רוס: אולי- את עצמך מדיון בכלל.
- א. קורן: משה, תשמע אותי. אשר על כן, אני רוצה לסכם, לפני שאני אגיד כמה מילים על מקווה, את הדבר הבא:
- קודם כל, טוב לנו/ייתב לנו, אנחנו כנציגי ציבור, ולא חשוב מהי מסגרת ההשתייכות שלנו, שנבין שהנושא הוא רציני מדי כדי לעשות ממנו הון פוליטי או כדי להכפיש איש את רעהו. באמת.
- קודם כל, ההכרה הבסיסית שאנחנו יושבים כאן, היא כדי להתקדם, כדי לעשות מקצה שיפורים. יש הרבה מאוד הישגים ואני באמת מאמין בכל לבי שיש הרבה מאוד הישגים, אבל האם זאת אומרת שהגענו אל הנחלה ואל השלווה?
- ואני חושב שבתחום הפדגוגי בעיקר יש עדיין הרבה מאוד אתגרים לעיר הזאת. אני מקווה שיהיה לנו את הסמכות, את כוח האבחנה, את היכולת לתת גיבוי ונהיה פתוחים לאותם התהליכים.
- אני רוצה לסיים בנושא מקווה, ועכשיו חברים תאזינו לי היטב, כי אני הולך להגיד דבר לא קל מבחינתי. אז קודם כל, אני מודיע לכולם, חברים, בשל העובדה שאני נתון במידה כלשהי של שניות, מחד אני סגן ראש עיר, במקביל אני אבא לילדה, שהתקבלה למקווה, לוחמת על זכותה ללמוד במקווה, משום שהיא

בחרה, בבחירה אישית ולא מהיום, להתמחות בבית ספר לטבע. לצערי, אין מסגרת אחרת ללימודי טבע בעיר חולון.

בשל הקושי המוסרי שלי, הציבורי שלי, אני לא אומר כאן את כל אשר על לבי, כי יש איזה שהם כללים אתיים שמחייבים גם איש ציבור, אפילו שיש לו בת בתוך המערכת, אינני בטוח שיש פה דווקא נושא של ניגוד עניינים, אבל יש בכל זאת איזה שהיא אחריות מוסרית שאני צריך להטיל על עצמי, ולמרות הכל אני רוצה לומר את הדברים הבאים:

תראו, חברים, מעבר לשאלה מי אשם, ואני בכלל לא במעמד של מחלק האשמות, מעבר לשאלה שיש קבוצה גדולה של ילדים, 170 במספר, שהם עדיין אינם בתהליך למידה. זה, כאב אני אומר לכם, שזאת מציאות קשה מאוד.

אני לפחות מייחל ומצפה שיהיה לכולנו מספיק שאר רוח להבין, שמעבר למחלוקות או לחיפוש אשמים או לזהות את האדם או את המסגרת או את התחום, שהוא בעצם המניע של התהליך שנוצר, יש לנו קודם כל אחריות מוסרית בלתי רגילה כלפי הילדים, ואני באמת פונה באמצעות המועצה, וקודם כל לעצמנו, אנחנו פרנסי העיר וגם לראש העיר, צריך לעשות מאמץ עליון, שהדבר הזה יסתיים תוך ימים.

אין לנו שום צידוק מוסרי, ולא חשוב כרגע מי האשם, ליצור מערכת שבה חלק מילדי חולון לא מצאו פתרון הולם בתוך עירם. ואני באמת פונה לכולם שיהיה לנו את עוז הרוח למצוא מענה מכובד לעניין.

אני מעבר לזה לא אומר, משום שאמרתי שאני לא מתכוון לחלק האשמות למי מהאנשים. אני מודה לכולם. תודה.

מ. ששון הייע: הערה, דובליה, רצית הערה?

ד. בן-חיים: הדיון שאנחנו כרגע עוצרים אותו, אני תפסתי איזה מילה יפה אצל המפקח, הוא

דיבר בכיתה, וזה העברית, והרבה תוהים ואומרים: בכיתה או בכיתה. תאמינו לי, אני גר בעיר שאם האסטרטגיה של ראשי עיר, לא העניין של החטיבות או לא חטיבות, אם האסטרטגיה של ראשי העיר, לא משה, אני לא בא בטענות, היה

ליצור פה נגיד מקומות עבודה, תעשייה מתקדמת של אקדמאים וכמה שכונות קוטגיים יפות, לא עניין החיטוב ולא עניין שום דבר אחר.

אני נמצא במוסד עשרים וכמה שנים בבית הספר להנדסאים, שאני רואה רק דברים יפים, ואני נמצא בחולון ויש לי שלושה ילדים. אין שום בעיה, הבת שלי קיבלה פרס קוגל, בלי חטיבה ועם חטיבה.

אני יכול להגיד לך רק מילה אחת, הויכוח הוא ענק, וחטיבות, טוב שנעשה משהו בחולון, חינוך- של רום, עם כל מה שצעקתי, הייתה לו כוונה נהדרת. בנושא שלך זה גם כן עם כוונה אדירה, זה עלה הרבה כסף- שעשית את זה, ואני בטוח שעוד כמה שנים ייתן לנו איזה שינוי, לא שינוי ענק בדיאגרמה הזאת.

אני אומר שממשלת ישראל, פה מתחילה הבעיה, אני קראתי את כל הנושא הזה, נסי נתן לי חומר באוניברסיטה, שב-68' החלטה אסטרטגית הייתה לעשות רפורמה, בסדר, יש אוכלוסיות חלשות במדינת ישראל. אוכלוסיות חדשות, בבית ספר להנדסאים צריכים ללמוד 40-50 ילד בכיתה, ולאוכלוסיות חלשות לתת 25 ילדים בכיתה.

משרד החינוך או ממשלת ישראל, הטעות היא שם, המיליארדים האלה שהם בזבוז, לדעתי, אפשר היה לפתור אותם אחרת, ואתה היה לך כלי אחר, ולא חטיבות, כי אז הממשלה פיתתה אותך.

אני בטוח שזה יצליח. הויכוח על הנושא הזה של-

מ. שמריהו: דובליה, תיתן לאחרים לדבר-

ד. בן-חיים: משפט אחרון. אולי אתה תהיה פעם ראש עיר, אז-

מ. שמריהו: אין לי שאיפות כאלה, תהיה רגוע.

ד. בן-חיים: יש לנו רק בעיה אחת, וזה למשל הבעיה של בתי ספר תל גיבורים- אני דווקא חתמתי בשביל המנהלת באופן אישי, למרות שבעלה הוא חבר מרכז ליכוד. עשיתי איזה חקר קטן, החלטתי שאני חותם בשבילה שהיא תמשיך בעבודתה, ומוטי לא כועס, ואם הוא כועס זה לא נורא.

הנה, אתן לכם דוגמא- מועצת עיר, אולי גם בתקופתו, אם יואל ישורון יהיה ראש עיר, שחברי מועצת עיר יכנסו לעובדי הקורה בנושא ישראל ובית ספר נוסף. זה

יכול לקרות, לא אצל יואל, לא אצל משה רוס, ואם גם אני הייתי ראש עיר זה לא היה קורה. אנחנו חברים מועצה, אנחנו לא מקצוענים.

מ. שמריהו: יפה.

ד. בן-חיים: אנחנו צריכים להבין גם מה אנחנו כן ומה אנחנו לא.

[---]: יש אנשי מקצוע-

ד. בן-חיים: הלואי שיהיו עוד דיונים כאלה.

מ. רוס: זה הבעיה, שארבע שנים לא היה, וגם לא יהיה- עשינו את זה בסוף-

מ. ששון הי"ע: אהרון, בבקשה.

א. נשיא: טוב, קודם כל אני אגיד לכם, לפני שאני אתחיל לדבר, אולי אחר כך לא יענו לי, אני אגיד לכם קודם כל חג שמח לכולם, ושתהיה שנה טובה לכולם.

אני פותח בדבר הראשון, ברגישות הציבורית. אני שמעתי את משה רוס, שמעתי את מוטי, שמעתי את אפריים, שמעתי את כל החברים. הדבר היחידי שלא דיברתם הוא הרגש, איפה הרגש שלנו כולנו? ואנחנו בימים נוראיים אלה לא מתייחסים לשום דבר.

אין שום בעיה בנבון, אין שום בעיה כאן ואין שום בעיה שם, ופשוט להוריד את הכל מסדר היום, להתישב, מוטי עם עוד חבורה טובה, ויש כעת את אפריים שהוא צמוד לדבר הזה, יש לך את אורי, תסיימו את הפרשה של ה-170-180 ילד, כולל בית ספר נבון. זה צריך היה לקום מפה-

ס. שאול: מה יש לך מנבון? בנבון אין בעיה.

א. נשיא: סליחה, מסתובבים שם עשרה ילדים, אם את לא יודעת, כל ילד זה עולם ומלואו. למי שיש ילד בבית, יודע שזה כל עולמו ואם הילד הזה פגוע, זו עיר שלמה פגועה וזו מדינה שלמה פגועה, אם את לא יודעת מה זה, ולך יש ילדים ואת יודעת מה זה הכאב של ילד שצועק "איי".

ס. שאול: לי יש ילד בנבון, הוא לומד בנבון-

א. נשיא: אני עכשיו לא מתווכח אתך, טוב לך בנבון? תשאירי את הבן שלך בנבון. הילד שלי לא טוב לו בנבון, אז לשלוח אותו לבית ספר אחר, ולא צריך לעמוד כדבר עם

אקדחים או פטישים, וזה אסון גדול. עכשיו אני לא מתווכח, בשביל זה אמרתי לא רוצה להתווכח.

אני מדבר, ושמעתי את הפרופסור ומאוד נעם לי לשמוע את האיש. נחמד מאוד, שייך למערכת, הוא ישמור עליך מוטי, הוא ישמור על המערכת, לא יודע מה יהיה אחר כך, הוא מקבל כסף.

מ. שמריהו: הוא אומר לא במערכת.

א. נשיא: שליחה, לא מעניין אותי. הוא איש טוב, נחמד, מבין עניין. שמעתי את יואל גם ושמעתי את כל הדברים האלה. יש פה דברים נקודתיים, והוא אמר, ושאלתי אותו שאלה נכונה, נקודתי יש בעיה עכשיו בבית ספר מקווה ישראל! לפתור. יש בעיה שם? לפתור. יש בעיה בבית ספר נדמה לי מיטרני, שמונה כיתות נדמה לי שם יושבות לבד, אני שמעתי את זה רק יב, אמת? צריך לטפל, לדעת איפה הבעיות.

לא יודע, אני לא נוגע. אני מדבר דברים נקודתיים שהם כואבים.

אני בא לבית ספר חלד, כל בתי הספר משוכללים מכל טוב, ובית הספר הזה לפי דעתי הוא צריך להיות פאר. אתם יודעים למה? ואנחנו צריכים להשקיע את הכל. מה יש לנו שם בבית הספר הזה? כי הורים לא מסוגלים לצאת ולהיאבק, כי הם גם מתביישים שיש להם ילדים שם, ולנו החובה כאנשי ציבור לבצע את הדבר הזה, ולפי דעתי על מחלקת החינוך ועל ראש העיר ועל כל הנמצאים כאן לדאוג לדבר הזה, כי שם הם סותמים את הפה.

עכשיו, לא יודע אם זו שנאה או איזה שהיא התגרות עם אותו בית ספר מקווה ישראל, שהוא בעצם היה לו צוות עם אחד החברים ממקווה ברחוב ההסתדרות 58, שבועיים או שבוע לפני התחלת הלימודים פתאום זה נסגר. השאלה, יש תשובה לילדים שנפלטים בחולון? זו השאלה שנשאלת.

אני לא שומע תשובות, אני לא שומע שום דבר.

בתי ספר נסגרים בחולון, השאלה אם יש ביקורת, אם יש לכם כוח, אם יש לכם את הרצון ואם יש את האפשרות בעוד שנה או בעוד שנתיים, אם תהיה מכה, שנקום כולנו ונוכל לעזור לדבר הזה.

זו שאלה שנשאלת, ואני לא בא להתווכח עכשיו עם מוטי. נגמר. את דעתי על החטיבות, אני נתתי את זה נדמה לי בסיעת מפלגת העבודה, מוטי יודע מה דעתי על החטיבות, אנטי הייתי מההתחלה, אבל הייתה החלטה ועם ההחלטה הולכים. אין מה לעשות.

הקימו, עשו, בסדר. היום יש לנו את הבעיות בבן גוריון, והפרופסור אמר, לכל אורך הדרך צריך לרוץ על הנושא הזה ולתקן ולתקן ולתקן ולהשקיע ולהשקיע ולהשקיע.

השאלה היא, אם אנחנו הולכים לעקשנות, אני מדבר על ראש העיר וחבריו, אם הולכים לעקשנות, זה יעשה רק הרס, ואני אגיד לכם למה, אני זוכר את האמרה, ואני כפוליטיקאי מדבר, את האמרה ב-77, בן אהרון אחרי הבחירות אמר, שהעם מטומטם. טעה והצביע לליכוד. אנחנו עד היום אומרים העם מטומטם.

העם לא מטומטם. כל ילד זה עם, כל בית ספר זה עם, כל מורה זה עם, כל מנהל זה עם, ומי שמחייך מאחרי גם זה עם. העם הוא המחליט, מוטי, ואנחנו נמצאים במערכת פוליטית. אם לא נשמע אותו ולא נשמע לאותם חברי מועצה שצוחקים ולועגים לאנשים, או שמוציאים אותם החוצה ואני צריך עם חברים לעמוד פה ולא להוציא אותם.

העם כואב, אנשים ישבו בחוץ נדמה לי עם נרות או לפידים ביד, נרות, ובשקט. ומה אני אמרתי להם? כך לא תנצחו. זה כואב שאני אומר את זה, כי העם שלנו כנראה לא מבין רק אלימות. לצערי הרב.

אני אמרתי להם, אחרי הישיבה הזאת, ייקח להם שבוע ימים! אני מוכן לעמוד. עד היום לא הסכמתי להצטרף אליהם, כי יחשבו שזה פוליטיקה, ואהרון ידוע כמתנגד של מוטי, ומה יצא בעיתונות? הם יפגעו.

אני אומר, לוקח שבוע-שבועיים, כבר אין זמן, אני יוצא לרחובות ואני אומר לכם, חייב להיות שהדבר הזה יסתיים או לכאן או לכאן. לא יכול להיות שהדבר הזה לא יסתיים. ויש פה חבורה נהדרת בחינוך, חבורה יוצאת מן הכלל ואני בקשר איתם, אבל אני בא וזה כואב. זה כואב לראות את הילדים ברחוב!

אני רואה את הילדים, אני שומע אותם בלילות בטלפונים. כואב, מוטי, זה כואב. לא יגיד מישהו שלא כואב למישהו. לכולנו צריך לכאוב וגם לך צריך לכאוב. אתה גם ילד שלמדת בבית הספר ואתה יודע מה הקשיים ללמוד בבית ספר ואתה יודע איך להגיע לאוניברסיטה, והגעת, הגעת למה שהגעת. אתה לא צריך להזיק לילדים האלה, להפך, לקרוא להם, לחבק אותם, להביא אותם למצב.

עשה טעות מי שעשה טעות בבית ספר מקווה ישראל, לצערי הרב, אנחנו ישנו בשמירה כעיר, כראש עיר או בוא לא נגיד ראש עיר, אנחנו, אלה האחראים על החינוך בחולון, ישנו בשמירה. הוא רשם, רשם יותר/רשם פחות.

יש דבר היום, איך אומרים? נתון. אפריים קורן לא יוציא את הבן שלו משם או את הבת שלו משם. לא, הוא לא יוציא. יש בעיה, נתון. תתנו לשנה הזאת ללכת קדימה. יש לנו שנה הבאה, תעצרו ותגידו לו; גם בשנה הבאה אתה יכול להגיד לבית ספר הנדסאים, להנדסאים נדמה לי גם יש איזה 100 או 200 ילד מחולון, גם את זה תוכל לעצור, מוטי? אי אפשר לעצור את זה.

אמר ישורון, ואחד המרצים נדמה לי כתב איזה דבר יפה, הוא אמר את זה, אני לא אכפה על ילד.

אני יודע רק דבר אחד, זה שמרמה, זה שמשקר, הילד שלו הולך לבית הספר. ואני יודע כמה כבר הורים רשמו את הילדים שלהם כאילו. כפר שלם, שכונת התקווה, לא יודע, נתנו כמה פרוטות ורשמו את הילד. ואותו דבר בחולון, הרי הולכים כאילו. השכרתי דירה פה והשכרתי דירה שם.

למה אני צריך להגיע לזה? למה אנחנו צריכים להגיע לזה? יותר פתוחים.

ומי שאמר שזה יוריד את הרמה בחולון, זה שקר. הרמה בחולון יורדת. הרמה בחולון הולכת ומתדרדרת, ואנחנו יודעים את זה. אפריים נגע בזה נקודה, ולא ניגע בדיוק למה ואיך. חולון הולכת מיום ליום ויותר נחלשת.

אנחנו צריכים לתגבר את הכוחות באזורים קשים, כמו גיסי כהן, כמו תל גיבורים, כמו בלוקונים, והיום נוספו לנו עוד כמה אזורים גם, אולי בקריית שרת, לא יודע איפה, בכמה מקומות, שהמצב גם שם קשה. שם תוסיף שעות, אפשר

להוסיף שעות במקומות מסוימים גם על חשבון העירייה, ואני יודע שיש תוכנית כזאת, ואני יודע את זה טוב מאוד, אל תענה לי, אני יודע את זה. הייתי רוצה לשמוע ממך לא דמגוגיה, לא פוליטיקה, אלא תשובות לנקודות שאני הבאתי והעלתי אותן היום, שציבור ההורים האלה שהכנסנו אותם, פה יושבים מלמעלה, הם לא מחכים למשה רום שיתווכח אתך ואהרון ויתווכח עם מיקי, וזה שייך למפלגה הזו וזה יש לו בן כאן. הוא רוצה לקבל תשובות ברורות. התשובות הברורות האלה יתנו לנו, כמפלגת העבודה, להמשיך את דרכנו בחולון, לתת, כי אלה הבוחרים שלנו.

- [---]: חשבתי שאתה לא מדבר פוליטיקה.
- א. נשיא: אני בכוונה אומר את זה.
- מ. רום: תראה, אנחנו נרתמנו גם לילדי מקווה ישראל-
- מ. שמריהו: אני רוצה דקה-
- מ. ששון הי"ע: רחל, את רוצה לדבר? בבקשה.
- מ. רום: אפריים קורן היה צריך לקחת את הילד שלו, את הילדה שלו, לא יודע מה יש לו, לשים אותה בעיר. לשים את כל הילדים האחרים- באיזה רחוב אתה תהיה? אני יכול להתייצב אתך. תודיע לי באיזה רחוב תהיה, אני אבוא אתך.
- מ. ששון הי"ע: טוב, רבותי, אני מבקש מרחל, היא המפקחת של משרד החינוך.
- ר. גרוסמן: החינוך החברתי.
- מ. ששון הי"ע: כן, בבקשה.
- ר. גרוסמן: היה לי שיעור נפלא בדמוקרטיה.
- מ. שמריהו: עוד לא שמעת את כולם אבל. לא חשוב.
- ר. גרוסמן: העניין הוא שאני ישבתי בצד, ואני הייתי קצת עצובה, וזה בכלל לא הצגה, כי אנחנו משקיעים הרבה הרבה שעות והרבה מאמצים בנושא של חינוך מוסרי וחינוך לערכים. אני מזמינה כל אחד מכם באופן נפרד לבוא ולשבת ולראות את תוכנית החינוך החברתית בחטיבות הביניים ובתיכונים, בכל התחומים והמעגלים שדובר עליהם פה.

דובר על מבנים, דובר על קשר בין יופי של מבנה ולמידה, וזה לא הזמן ולא המקום ולא השעה להסביר כמה מקום יפה, כמה אכסניה יפה משפיעה על לומדיה, וכמה חינוך לערכים מושפע מהסביבה החברתית והסביבה האסתטית שבה התלמיד לומד. לא זה המקום.

רבותיי, מועצת התלמידים העירונית של חולון, מועצות התלמידים של חטיבות הביניים, כולם מתחנכים לאור דגם של חינוך מוסרי. מה זה חינוך מוסרי? נאמר פה קודם משהו על ידי מר אלמוג, שמאוד נגע ללבי. אני באה מפתח תקווה, אני לא פוחדת שיחשדו בי בכשרים, פתח תקווה רחוקה מפה. אין לי שום אינטרס פוליטי ואני מבקשת סליחה אם אני פוגעת במישהו, אבל נעשו דברים ונעשים דברים, ואני עדה למעשי הדברים האלה, כי אני נמצאת בחטיבות הביניים ובתיכונים כמעט יומיום.

מהרגע שהם הוקמו, מהרגע שהם תוכננו, נעשו דברים וייעשו דברים, והדברים שייעשו נעשים ברוח טובה, ברצון טוב, וכמובן בשיקול דעת. רבותיי, נעשית עבודת קודש בחטיבות הביניים, וגם בחירת המורים שנעשתה בעזרת המפקח הכולל, לא נעשתה כדבר של מה בכך. כל מורה נבחן על פי התעודות שלו, על פי הכישורים שלו, ובהתאם לכך גם ההישגים, אבל רבותיי, בתי ספר זה לא רק הישגים. חטיבות ביניים ותיכונים זה לא רק תעודות בגרות.

ושוב, אני חוזרת לחינוך לערכים והחינוך המוסרי, ואני רק אסיים בציטוט אחד בלבד מתוך מאמר "חינוך מוסרי - כיצד?".

"אחת המטרות החשובות בחינוך היא החינוך המוסרי" ואני קופצת למחקר של בנדורה, אשר הדגיש את כוחו של החיקוי, ואני מבקשת שתקשיבו היטב, "את כוחו של החיקוי וההזדהות בחינוך ילדים", וכאן הוא אומר: "ילדים מחקים התנהגות שהם רואים. יוצא, איפה, שהורים בעצם הווייתם, מעשיהם, אמונותיהם ויישום עמדותיהם בפועל בהתנהגותם מצביעים על הדרך שעל ילדיהם לנהוג גם". וכאן אני מאחלת לכם ערב טוב, ותודה לכם.

מ. שמריהו: אני רוצה עכשיו.

מ. ששון הייע: כן, מיקי.

מ. שמריהו: שמעתי את המפקחת, אנחנו חלילה לא באים לומר שלא נעשים דברים טובים בפעילות החברתית והמוסרית. לא זה הדיון היום. הדיון היום הוא היכן עומדת מערכת החינוך בכלל בחולון, ולמה אנחנו צריכים לשבת אחרי ארבע שנים, לשבת ולקיים דיון, לא לעשות את זה מלפני ארבע שנים. זה הנושא בעצם. יש פתגם שאומר, שהדרך לגיהנום מלאה בכוונות טובות, ולכן, היה צריך לחשוב טוב, לפני שמבצעים כל מהלך, כי כל מהלך הוא קריטי, כל ילד הוא עולם ומלואו בפני כל הורה, ואם אנחנו מגיעים למצב שבחלקים גדולים בעיר, ההורים לא מרוצים, הילדים לא מרוצים, אז קרה משהו. לא סתם הילדים לא מרוצים ולא סתם ההורים כעוסים.

אם אני לוקח אזורים שלמים שבעיר הזאת, אז יש בעיה, בעיה שלא הייתה קודם. לפני שעברנו לחיטוב, כולם היו מרוצים, ההישגים היו בלתי רגילים בכל בתי הספר התיכוניים, וכך נמצא פה במקרה, אנחנו מכירים אותו. הילדה שלי למדה בבית ספר בתיכון רגיל והגיעה להישגים יפים, הבן שלי מגיע להישגים עוד יותר יפים, וזה בכלל לא קשור לחיטוב.

מ. ששו

מ. שמו

מ. ששון הייע: אתה רוצה לשמוע אותו! הוא יכול להגיד לך מה דעתו.

מ. שמריהו: דקה, בסדר, הוא יכול להגיד. אני לא אומר. כל הטענה שלנו פה הייתה למה לא קיימנו את הדיון לפני ארבע שנים.

[:---]

מ. שמו

ר. גרוס

מ. שמו

אני רוצה רק להזכיר לך, שאני התחננתי לפניך בזמנו לקיים דיון, לאן להוביל את החינוך, ביחד, כולנו. להזמין את הפרופסורים לפה, להזמין את ועדי ההורים בכל העיר לישיבת מועצה- תסלח לי, לא הייתה ישיבת מועצה מסודרת בסגנון שאני הצעתי.

מ. ששון הייע: מיקי, היה פרופ' חן- עם ההורים, עשרות פגישות עם מנהלי בתי הספר. ישבו עם כל אנשי המקצוע-

מ. רוס

מ. שמריהו: תראה, כל המומחים, אם הם לא גרים בעיר ואם הם לא חשים את הדופק, גם השיקולים שלהם הם לא תמיד מתאימים לעיר. תסלח לי.

מ. שמר

אני דיברתי בזמנו עם פרופי רוזנמן, עם פרופי מיכה חן, עם די"ר אשר עידן ושאלתי אותם: מי מוביל את המהלך לרפורמה? אתם ממליצים על הרפורמה? אני גם הייתי במערכת חינוך שבע עשרה שנים, אני רוצה לומר לך מוטי, אני גם מכיר חלק מהמפקחים שיושבים היום בירושלים, שבזמנו היו מפקחים זוטרים מלפני הרבה שנים, אני מדבר על שנת השמונים, אף אחד מהם לא אמר, הם אמרו לי באופן אישי: לא אנחנו החלטנו על הכיוון של הרפורמה. מי שהחליט, זה ראש העיר. אנחנו עכשיו מנסים ליישם את ההחלטות שלו.

אתה גם במועצת העיר הכרזת פה באופן אישי, שזו הייתה החלטה אישית שלך. התלבטת ימים ולילות והחלטת. לא היית מוכן לכנס ישיבת מועצה בנושא, לא היית מוכן לשמוע אף אחד.

אני אגיד לך מה אני שומע מההורים ומהמורים למשל בעיר, אני שומע ממורים למשל, שיש כיתות ביסודי של 42 ילד, שקשה למורה להשתלט על כיתה של 42 ילד.

מ. ששון הי"ע: תשאל את המפקחת-

מ. שמריהו: גם בחיטוב. מה, הילד שלי למד ב-42 ילד מכיתה א'. ביסודי, כן, בקריית שרת. אולי עכשיו-41, מה זה משנה? 40 ילד. אני אומר לך, גם בחטיבות.

גם 39 זה הרבה. [---]:

מ. שמריהו: גם בחטיבות יש לך 30-40 ילד, מה שלא היה.

ר. גרוסמן: יש תקן ארצי שאתה לא יכול-

מ. שמריהו: אני מכיר את התקן, תסלחי לי, אני מכיר את התקן, ולפני שעברנו לחיטוב היו כיתות של 25 תלמידים ושל 30 תלמידים, בשכונות היו כיתות יותר קטנות מאשר במרכז העיר- תסלח לי, תיתן לי להתבטא. תבקש את רשות הדיבור ותקבל, באמת, נו. אני אגיד את מה שאני רוצה- אתה לא מבין, דובליה-

מ. רום: זה לא בעיה! לסגור בתי ספר סתם?! לא בעיה?!

מ. שמריהו: כל המהלך של המעבר לחיטוב הוביל לכיתות יותר גדולות. זה לא יעזור, את זה מורים אומרים, את זה הורים אומרים. זה מה שאני שומע בשטח. זה הדבר הכי אמיתי.

- מ. ששון הי"ע: מיקי, אנחנו שומעים הרבה מחמאות, לא-
- מ. שמריהו: יפה. עכשיו, שמענו את פרופי רוזנמן, הוא אומר שמהלך של חיטוב זה מהלך רווי משברים של חמש-שש שנים. הוא אמר, כן, מהלך לא פשוט של חמש-שש שנים. מה קורה בינתיים בחמש-שש שנים האלה, לילדים האלה שנמצאים בתקופת המעבר הזאת? דקה, תן לי ואני אענה לך.
- מ. ששון הי"ע: המנהלים יספרו לך-
- מ. שמריהו: אני רוצה לומר לך, שכל המשאבים הושקעו בחטיבות. בחטיבות העליונות לא הושקעו משאבים-
- מ. ששון הי"ע: קרן קרב זה חטיבות ביניים.
- מ. שמריהו: קרן קרב זה משהו אחר, אז אל תכניס את קרן קרב. עובדה שההישגים של הילדים ירדו. זו עובדה.
- מ. ששון הי"ע: על מה?
- מ. שמריהו: בציוני הברות.
- מ. ששון הי"ע: עוד פעם- אתה מעוות עובדות, אתה מעוות את המספרים.
- מ. שמריהו: בסדר, אני מעוות. תן לי להגיד את מה שאני חושב. אתה לא חייב לקבל את מה שאני אומר.
- מ. ששון הי"ע: תמשיך, מיקי.
- מ. שמריהו: אתה יודע מה? אם הוא היה מקיים דיון לפני ארבע שנים, יכול להיות שלא היינו מגיעים למצב הזה היום.
- מ. שמריהו: בסופו של דבר, ההישגים שמפרסמים בעיתונים פוגעים קשות בדימוי של העיר. אנשים לא רוצים לבוא, כשהם רואים את ההישגים והם רואים את חולון בשורה האחרונה, אומרים: מה, אני משוגע? אני אגיע לחולון? מה קרה?
- מ. שמריהו: הרי אתם דיברתם על דימוי של עיר. כמובן שיש לזה היבטים נוספים של בנייה, של דברים נוספים שאתה נותן בעיר כדי למשוך אוכלוסייה חזקה, אז לא נעשה לא, זה לא זה ולא זה.
- מ. שמריהו: עכשיו, אתה מדבר כל הזמן נתפס בנושא של הנשירה. אני לא יודע, אני בעיר הזאת חי הרבה שנים, ותמיד בעיר הזו היה טיפול פרטני בנשירה. לא הייתה אף

פעם הזנחה. אם ילד לא התאים למסגרת זו, העבירו אותו למסגרת אחרת, דאגו לשלב את הילדים במסגרות.

זה לא חכמה להכניס ילדים שלא מתאימים לרמה עיונית ולשלוח אותו לרמה עיונית כשהוא לא מתאים, בשביל זה למשרד החינוך יש מסגרות של מסמ"ר ומסמ"ם ומסמ"ט וכל ילד היה צריך לנתב אותו לנתיב שלו, ואז היית מגיע להישגים. מי שהולך לבגרות, שילך לבגרות.

מ. ששון רה"ע: שמעת מה שהיא אמרה, אתה לא מעודכן. מיקי, אני מצפה שתהיה מעודכן, אבל היא אומרת שאתה לא מעודכן.

מ. שמריהו: מה זאת אומרת לא מעודכן?

מ. ששון רה"ע: תשמע מה היא אמרה.

מ. שמריהו: בבקשה.

ר. גרוסמן: המדדיניות של החינוך העל-יסודי היא ברצף שש שנתי ואי הפרדה-

מ. שמריהו: כי עברת לחיטוב. אם לא היית עוברת לחיטוב, לא הייתה לך את הבעיה הזאת.

מ. ששון רה"ע: מה הקשר??!

ר. גרוסמן: אין היום את המגמות שעושות הפרדה בין ילדים טובים ורעים.

מ. שמריהו: וזה האסון- ילד חלש נסחף בכיתה אולי לא מתאימה-

מ. רום: סליחה, לא עושים כלפיך דבר הגון, את מבינה? אנחנו באמת מתאפקים לא

לפגוע בכס- הוא מערב אתכם. אין לו תנא דמסייע, את יודעת מה זה תנא

דמסייע! אין לו. הוא הכשיל עיר שלמה, אז הוא מביא מפקחים ומורים ופרופסור

- קשקוש. ארבע שנים, שום דיון, שום החלטה.

מ. שמריהו: בשורה האחרונה-

מ. רום: את מכירה את המאמר "חיקוי והתבוללות" של אחד העם! הבנת!- זה מה שהוא

עשה.

מ. שמריהו: יש לי כל כך הרבה מה להגיד, אבל דובליה אמר אל תגיד, אז אני כבר לא-

מ. רום: אילו הצרה לא הייתה בעירנו, תאמיני לי- זה קרה פה! אגב, זה לא רק- היום זה

רק חינוך. תבואי בעוד חודש, יש דיון על הכלכלה, אותו דבר.

- מ. שמריהו: משה, אתה מפריע לי.
מ. ג
- מ. רוס: השאיר אותנו עם 400 מליון שקלים חובות! 400 מליון שקל חובות!-
מ. ר
- מ. שמריהו: אני חושב שהמבחן לתדמית הוא הישגים, והראייה שיש בתי ספר שילדים
מ. ג
נלחמים להגיע אליהם, על ידי כל מיני פטנטים וטריקים, אם זה קש או אם זה
מ. ג
איילון, למה הם רוצים להגיע לשם? בגלל ההישגים של בית הספר, לא בגלל שום
דבר אחר, ומזה אתם מתעלמים, אז אתם נתפסים בדברים לא נכונים. אני
מצטער מאוד.
מ. ש
- מ. ששון הי"ע: זהו?
מ. ר
- מ. שמריהו: לא. עוד לא סיימתי. עכשיו, אתה דיברת על מלגות. מלגות ניתנו לא בתקופתך
מ. ש
רק, מלגות ניתנו כבר מזמן, בשנים עברו, כך שאתה לא יכול להיתפס בזה שאתה
מ. ר
התחלת עם הנושא של המלגות, זה בכלל לא קשור לדיון של היום, אני לא יודע
מ. ש
למה הכנסת.
מ. ש
- [---]: הוא אמר שהוא המשיך את-
מ. שמריהו: הוא לא אמר שהוא המשיך. הוא אמר: נתנו 100 אלף מלגות. כאילו שלא נתנו
בשנים קודמות- עשית פרסומות לבית ספר טבע במקווה לפני שנה, עשיתם show
מ. ר
רציני, אמרתם: כל מי שירצה, תפתחו את אזורי הרישום. ילדים הלכו והתלהבו
מ. ש
וראו ונרשמו, ובסופו של דבר אומרים להם: לא, רק 50-60 ראשונים, כמה היה
שתי כיתות? כמה היה? אני לא כל כך בקיא, אז רק שתי כיתות מתקבלים, השאר
מ. ש
לא. למה עושים את זה? בשלום עליכם מכריחים אותם ללכת לאורט, כשהם
רוצים ללכת למקומות אחרים.
מ. א. מו
- מ. רוס: לו הרצל, מלפני מאה שנה, היה יודע שאתה תהיה פה בעוד מאה שנה, לא היה
מ. ש
עוצר במקווה ישראל.
מ. ש
- מ. ששון הי"ע: מיקי, אתה ממשיך?
מ. שמריהו: כן, נו, אני רוצה לחשוב דקה, מותר לי?
מ. ששון הי"ע: אבל אי אפשר, נו, הליצן הזה ממשיך-
מ. רוס: ליצן? אני אומר לך, הרצל לא היה עוצר במקווה ישראל לו היה יודע שב-97 אתה
מ. א. ש
תהיה פה.

- מ. ששון הי"ע: אתה לא יודע על מה אתה מדבר, 400 מליון, 100 מליון, אין לך מושג על מה אתה מדבר. הלאה.
- מ. רוס: גש שתיקה הלוואה בשבוע הבא מאיזה בנק-
- מ. ששון הי"ע: עוד 50 מליון ניקח, נפתח את העיר על אפך ועל חמתך. לא שרצת פה, שרצת במקומות אחרים, 6,000 קילומטר בחודש נסעת, לאיזה מקומות? לאיזה מקומות נסעת? תספר לתושבים לאן נסעת.
- מ. שמריהו: אני לא מבין מה הרעיון הפדגוגי-
- מ. רוס: דפוק יותר ממך-
- מ. ששון הי"ע: תדבר, נו- הוא מדבר לא יפה-
- מ. רוס: רצה להחליף את המיצובישי, התחיל-
- מ. ששון הי"ע: בבקשה, נו, תמשיך.
- מ. שמריהו: אני לא מבין מה הרעיון הפדגוגי- חטיבה עליונה בנבון עם 84 תלמידים, כאשר הילדים רובם לא רוצים להיות שם, איזה הרגשה יש לילד שהולך לבית הספר בלי חשק?
- מ. רוס: לא, אנחנו רק בישיבות פה, אנחנו לא עובדים פה.
- מ. ששון הי"ע: תפסיק להפריע-
- מ. שמריהו: או להשאיר במיטרני רק את שכבה יב'. אני בתור תלמיד, אם הייתי נשאר לבד רק עם שכבה יב', בלי כל בית הספר, איזה הרגשה הייתה לי? איפה כל האווירה של בית הספר?
- א. מנור: מיקי, אתה מפריע למוטי ולמשה.
- מ. ששון הי"ע: נו, מיקי-
- מ. שמריהו: לכן, אני חושב, מוטי, שצריך להבא, כל חצי שנה לקיים דיון ועכשיו למצוא, לעצור, לבדוק ולראות איפה אנחנו עומדים, לראות איפה לשפר, לראות איפה לקדם, ולא לזלזל בנושא של ההישגים, כי ההישגים האלה הם הדברים הכי חשובים.
- א. שפרינגר: אני רוצה להגיד משהו, אני לא רוצה להתייחס- רק בדבר אחד- שלדעתי הוא נושא מאוד חשוב וצריך לדון בו, אני חושב שקודם כל צריך לדבר על תרומה

אישית. אני חושב שהמועצה הזאת צריכה לשמש דוגמא, ולצערי הרב, אני מרגיש לפחות שבדיון פה- דוגמא אישית, כשמדובר על תרבות של דיון וויכוח, להתייחס בכבוד אחד לשני- לשמש דוגמא לכל תושבי העיר-

צ. שפר: אני מפקחת כוללת בחינוך-

מ. רוסי: רגע, אלכס עוד לא גמר.

א. שפרינגר: אני מצטער, ממש מצטער-

מ. ששון הייע: אלכס, בבקשה.

מ. רוסי: אני צריך לשמור על אלכס?

א. שפרינגר: אני חושב שאנחנו- לשמש באמת דוגמא אישית- ולהבא אני מקווה שכך ננהג-

מ. ששון הייע: צילה, בבקשה.

מ. רוסי: אלכס, היית צריך להיות באופוזיציה ב-91-92 -

מ. ששון הייע: אוקי, צילה, בבקשה-

מ. רוסי: סבלנות, כל ישיבה עד שתיים עשרה-אחת בבוקר, כל מי שרוצה לומר, יאמר. לא

נכון?

ד. בר-חיים: כן. מ.

מ. ששון הייע: דובילה אני מבקש, כבר שתיים עשרה. צילה, בבקשה, רצית לומר?

צ. שפר: אני מפקחת כוללת בחינוך היסודי, וקורים שם דברים יפים. אני רוצה לציין,

שהיום אחר הצהריים חזרנו-

מ. ששון הייע: תשמע, תחכים-

א. מנור: את אומרת איזה יופי-

צ. שפר: עוד לא אמרתי מילה.

א. מנור: כל אחד-

מ. ששון הייע: אמיל, תשמע, באה המפקחת, רוצה לדבר, אני לא מבין אותך, אתה לא רוצה

לשמוע אותה?- אז בבקשה. צילה, בבקשה.

צ. שפר: אני עובדת במשרד החינוך, אין לי פה שום אינטרסים, אני מוכנה לשתף אותך

בדברים שקורים, ואני כנציגת המשרד.

חזרנו היום אחר הצהריים מהשתלמות מנהלים בנווה אילן, באוטונומיה פדגוגית תקציבית. הסתיים הדיון, כל אחד אמר את מה שהוא אמר, וגם המנחה, גבי טלי לויט, ואז היא אמרה: תשמעו, מגיעים להשתלמות קבוצות מערים מכל הארץ, והקבוצה הזאת הייתה אחת מקבוצות העלית. אני אתן לכם את הפרוטוקול לבדוק- קבוצת מנהלים שאנחנו לא רק לימדנו אותם, אלא אנחנו למדנו מהם. ואני חושבת שיש בזה הרבה למה שקורה בעיר.

מה שקורה בחינוך היסודי, עכשיו בשלבים של התייצבות הרפורמה, ההנהלות מפנות הרבה יותר כוחות לתחום הפדגוגי. בחדרים הריקים מוקמים חדרי מקצוע: חדרי אנגלית, מתמטיקה, חדרי טכנולוגיה, דברים שהם פתח לדרכי הוראה וללמידה חדשים.

למעשה יש מערך השתלמות מתוכנן, בשיתוף עם המינהל- ברמת מנהלים וברמת מורים, השתלמויות מתוכננות לאורך כל השנה, שהנושא המרכזי שלהם שיפור המנהלים- והמורים כמובילים דרכי הוראה חדשים. אני מודה על מערכת חינוך, שאני חושבת-

מ. ששון הייע: תגידי בקול רם, למה- כן, דוד.

ד. שלום: אני אתייחס בקיצור נמרץ. שמענו כאן שהמומחים הגדולים ביותר במדינת ישראל מתווכחים ולא הגיעו למסקנה ולא קבעו בודאות מה טוב לילדי ישראל, חיטוב/לא חיטוב, את זה אף אחד לא יודע. ואדרבה שגם אנחנו, שאנחנו לא משתייכים לקטגוריה של המומחים, לא יכולים לומר משהו בודאות, חיטוב/לא חיטוב.

אבל בעניין אחד אנחנו שכתנו את עצמנו, ואולי גם את ילדינו, שאנחנו לא ציינו ולא הדגשנו דבר אחד, שבבתי הספר שלנו לא מתייחסים בכלל לחינוך יהודי, לחינוך ציוני, כדי לחזק את התודעה היהודית בקרב ילדינו ולעשות דברים מאוד חשובים, וגם אני מאוד מסכים עם המפקחת של משרד החינוך, שההישגיות ותעודות לא מדברות הרבה זאת אומרת בתחום החינוך, לא רק החינוך, אלא חייבים לעשות מאמץ עליון כדי לחזק את התודעה היהודית, את המוסר היהודי בקרב ילדי ישראל.

פעם אנחנו נפגשנו עם ילד אחד בבית הספר ושאלנו: מה זאת מזוזה? מה הילד ענה? מזוזה זה קישוט לבית. ריבונו של עולם, בזמנו במשטר סטאלין, כשהיו מוציאים את הילד מהמחתרת והיו שואלים אותו: מה זאת מזוזה? הוא היה עונה ואנחנו היינו מקבלים תשובות מאוד מדויקות וחיוניות. אני מקווה שאנחנו נעשה מאמץ עליון כדי לחזק את התודעה היהודית, ונפיץ את התרבות היהודית בבתי הספר היהודיים, ואז נזכה ונבנה את מדינתנו יפה יותר, חזקה יותר ומתקדמת יותר.

מ. ששון הי"ע: חברים, אני רוצה לסכם ולומר, כל מה שנעשה במערכת החינוך נעשה עם מיטב אנשי המקצוע במדינת ישראל. אם היה צריך לקחת את הפרופסורים הגדולים, פרופ' כספי ופרופ' חן, הבאנו אותם לחולון. אם היינו צריכים לסייר בבתי ספר מחוץ לחולון, נסענו איתם לשם, ארגנו את ועדי ההורים, נעשה פנל כאן ונעשה פנל ביד לבנים, ובכל תהליך ובכל החלטה היו אנשי המקצוע הטובים ביותר עם אנשי השטח.

אנשי השטח זה המנהלים, זה המפקחים, שנמצאים יומיום בשטח, הם אלה שידעו טוב יותר מכל אחד מאתנו שיושב כאן. אנחנו, ואני אומר הנהלת העיר, עשתה דבר חשוב מאוד שהקצתה משאבים גדולים מאוד לטובת- סליחה, צא החוצה! אני מבקש ממך, צא החוצה!- צא מיד החוצה- בבקשה, להוציא אותנו מיד החוצה-

מ. רום: בולשביקי!

מ. ששון הי"ע: תצא מיד!

מ. רום: זה משטר בולשביקי-

מ. ששון הי"ע: תוציא אותנו מיד.

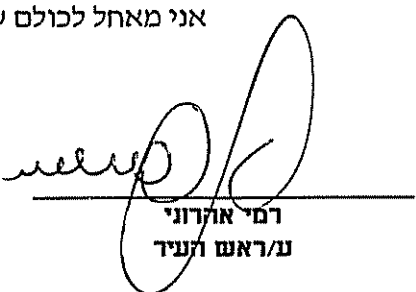
מ. רום: רק מי שאומר-

מ. ששון הי"ע: החוצה, החוצה!- רבותיי, אני חוזר ואומר, כל מה שנעשה, נעשה עם מיטב אנשי המקצוע במדינת ישראל, עם עשרות דיונים ועשרות פגישות וכל פעם עם בעיות של משוב, בדקנו ובדקנו את עצמנו חוזר ובדוק לאורך כל הדרך, ואני אומר לכם, אני גאה בכל ציבור המנהלים והמורים שיש לנו, אני גאה בילדים, ואני גאה

בהנהלת העיר, ואני גאה בקואליציה שהקצתה משאבים כל כך אדירים. זו מערכת החינוך ואת התוצאות של הרפורמה נראה בתשנ"ט. אני מאחל לכולם שנה טובה וחג שמח.

מוטי ששון
ראש העיר

רמי אילוני
ע/ראש העיר